

Ramverk för genomförande och tillämpning av
principerna för god affärssed
för vertikala förbindelser i försörjningskedjan för livsmedel

25 januari 2013

Signatärer:

Endast de organisationer som godkänner ramverket

I – Inledning

Vid sitt möte den 29 november 2011 välkomnade högnivåforumet för en bättre fungerande livsmedelskedja de principer för god affärssed för vertikala förbindelser i livsmedelskedjan som presenterades av en grupp berörda organisationer som företrädde kedjans alla led. Europeiska kommissionen gav därefter dessa organisationer mandat att senast i slutet av juni 2012 ta fram ett ramverk för genomförande och tillämpning av dessa principer.

Intressentgruppen inledde omedelbart sina diskussioner. Resultatet blev detta dokument, som beskriver grunddragen i ramverket för genomförande och tillämpning av principerna och konkreta operativa verktyg för att fastställa nödvändiga uppgifter och ansvariga aktörer samt en tidsplan för genomförandet. Dokumentet innehåller en beskrivning av styrningen inklusive övervakning och utvärdering, resultatindikatorer, en kortfattad bedömning av sambanden med gällande nationella regler och föreskrifter och frivilliga ordningar samt gränsöverskridande konsekvenser, en kort finansieringsöversikt och slutligen en bedömning av fullgörandet av de kriterier som kommissionsledamot Michel Barnier tidigare fastställt inom ramverket för högnivåforumet.

Enligt signatärerna utgör dokumentet en kompromiss mellan olika intressen som är resultatet av långa och svåra förhandlingar. Ramverket gäller aktörer i hela livsmedelskedjan. Det föreslagna ramverket kan förhoppningsvis göra det lättare att uppnå målet med rättvisa affärsförbindelser på marknaden och i slutändan, målsättningen om en bättre fungerande värdekedja som på ett hållbart sätt ger större värde genom hela leveranskedjan, även till konsumenterna.

Ramverket är tänkt att fungera som ett komplement till regler och föreskrifter på EU-nivå och nationell nivå och andra frivilliga ordningar – det ersätter alltså inte dessa.

II – Allmänt

1. Översikt

Ramverket består av ett registreringssystem genom vilket ekonomiska aktörer, däribland små och medelstora företag¹, frivilligt förbinder sig att tillämpa principerna och godta olika tvistlösningsalternativ.

Ramverket är frivilligt och dess framgång är beroende av att en kritisk massa av företag i hela leveranskedjan i livsmedelskedjans alla led är villig att delta. Dessa företag förbinder sig att följa principerna för god affärssed för vertikala förbindelser i försörjningskedjan för livsmedel som grund för sin affärsverksamhet.

¹ EU:s definition av små och medelstora företag:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:SV:PDF>

Ramverket består av obligatoriska inslag efter registreringen och kombineras med flerpartsstyrning, resultatindikatorer och offentlig tillsyn.

Registreringen kan inledas efter en uppbyggnadsfas. Ett webbaserat verktyg kommer, tillsammans med andra informations- och kommunikationsverktyg som utarbetas av intressentgruppen, att lämna den information som krävs för registreringen och den publicitet som behövs för att öka medvetenheten om ramverket hos företag, intresseorganisationer och allmänheten.

Registreringen inleds när verktyget är på plats. Företag som vill registrera sig måste först uppfylla vissa krav. När de väl registrerat sig måste de följa de rutiner för genomförande och tillämpning som beskrivs i detta dokument. Dessa förfaranden beskrivs i kapitlet om det operativa ramverket och kommer att kompletteras med riktlinjer för genomförandet som så småningom kommer att utarbetas av signatärerna. För att uppmuntra företag att snabbt ansluta sig kommer de under en övergångsperiod i startfasen att kunna registrera sig utan att uppfylla alla krav.

2. Geografisk omfattning

Ramverket omfattar alla EU:s medlemsstater.

Registrerade företag förväntas tillämpa principerna fullt ut i sina organisationer, oavsett motpartens geografiska ursprung, och förutsatt att avtalsförpliktelserna ska fullgöras i EU. Små och medelstora företag utanför EU kan använda sig av de tvistlösningsalternativ som omfattas av detta ramverk i sina förbindelser med motparter som registrerat sig, så länge avtalsförpliktelserna ska fullgöras i EU.

3. Produktomfattning

Ramverket gäller endast livsmedel (färska och bearbetade) och drycker. Företag inom livsmedels- och dryckeskedjan uppmanas dock att tillämpa principerna överallt i sina organisationer, oavsett produktens karaktär om villkoren är likartade (t.ex. liknande sammansättning hos kedjan, liknande produktgrupper eller liknande inköspolicies). Ramverket gäller inte tillhandahållande av tjänster i anslutning till livsmedelskedjan som bara bidrar till den (t.ex. logistik och förpackning).

III – Operativ ram och tidtabell

Det operativa ramverket är för tydlighetens skull indelat i fyra delar ("pelare"), som inte nödvändigtvis kommer i kronologisk ordning. De tidpunkter som anges är dessutom ungefärliga.

Pelare 1: Inrättande av registreringssystemet och information

Ett flertal uppgifter måste slutföras innan registreringen kan påbörjas, för att den sedan ska gå smidigt. Under den tiden är det viktigt att börja sprida information för att öka medvetenheten och få så många företag som möjligt att registrera sig på ett tidigt stadium..

- Översättningar

Signatärerna anser att det är viktigt att principerna för god affärssed översätts till alla EU:s officiella språk.

Den officiella referensversionen är den engelska version som presenterades vid högnivåforumets möte den 29 november 2011.

För att garantera en korrekt tolkning av principerna får det bara finnas en officiellt godkänd översättning per språk.

Andra dokument som måste översättas till alla EU-språk är detta ramverk för genomförande och tillämpning, innehållet på webbplatsen och rapporteringsverktygen.

Översättningen ska tillhandahållas av Europeiska kommissionen och vara klar senast under första kvartalet 2013. En innehållsmässig granskning av översättningen beträffande dess lämplighet för marknaden bör göras av de nationella organisationerna under första kvartalet 2013. Innan översättningen görs hinner dock Europeiska kommissionen ge sina synpunkter på innehållet i principerna och exemplen och, efter ändringar för att komma till rätta med eventuella problem, bekräfta att varken de eller ramverket för genomförande och tillämpning strider mot EU:s konkurrenslagstiftning.

- Webbplats

Innan registreringen kan inledas måste en EU-omfattande webbplats upprättas som innehåller den nödvändiga informationen och de tekniska lösningarna för att möjliggöra registrering.

Webbplatsen bör förvaltas av Europeiska kommissionen och vara färdigställd under tredje kvartalet 2013.

Webbplatsens innehåll kommer att tas fram av signatärerna, och kommer åtminstone att innefatta principerna, ramverket för genomförande och tillämpning, förteckningen över registrerade ekonomiska aktörer, fördelarna med registrering, de förfaranden som krävs för anslutning och deltagande (inklusive utbildning och efterlevnad), utträde, en förteckning över vanliga frågor samt resultatindikatorerna. Detta arbete måste slutföras under andra kvartalet 2013.

Webbplatsens innehållshantering kommer att delas mellan Europeiska kommissionen, som sköter uppdateringen av förteckningen över registrerade aktörer och webbanalyser, och styrgruppen (se kapitel IV nedan), som sköter innehållet. Denna uppgift måste utföras regelbundet och kontinuerligt.

Utveckling av andra webbsidor (t.ex. på nationell nivå) för att återspegla eller länka till webbplatsen på EU-nivå kommer att uppmuntras, och ansvaret för detta skulle kunna ligga hos nationella organisationer och/eller offentliga myndigheter.

- Information

Signatärerna förbinder sig att främja ett brett deltagande hos medlemmarna och att mäta anslutningsgraden med hjälp av ambitiösa resultatindikatorer (se kapitel V).

För att öka medvetenheten om det föreslagna ramverket kommer signatärerna att upprätta en förteckning över fördelarna med registrering för företag (t.ex. betydelse för företagets anseende, användning av tvistlösningsförfaranden för att hitta effektiva lösningar) under andra kvartalet 2013. Detta kommer att läggas till på webbplatsen.

Signatärerna kommer dessutom att undersöka möjligheten att utveckla andra informationsverktyg före slutet av andra kvartalet 2013.

Intressentgruppen kommer att undersöka möjligheten att utveckla verktyg för att bedöma graden av medvetenhet om principerna för god affärssed.

Nationella organisationer och offentliga myndigheter kommer också att uppmuntras att utveckla, stödja och införa informationsverktyg baserade på de gemensamma verktyg som tas fram på EU-nivå.

För att lanseringen ska få största möjliga genomslagskraft och uppmärksamhet kommer ett evenemang på EU-nivå att arrangeras under uppbyggnadsfasen. Evenemanget kommer att organiseras av Europeiska kommissionen tillsammans med signatärerna under andra kvartalet 2013.

Företagen kommer att uppmanas att förbereda registreringen (t.ex. genom att försäkra sig om ledningens stöd) så snart beslut fattats om detta ramverk; detta för att försäkra sig om ett stort antal registreringar så snart webbplatsen är klar.

Utbyte av best practices mellan medlemsstater och sektorer (t.ex. på webbplatsen eller vid evenemang) kommer att främjas av alla berörda aktörer så snart ramverket är på plats.

Pelare 2: Deltagande företags registrering och genomförande av principerna

Frivillig registrering av företag på webbplatsen blir möjligt med start under tredje kvartalet 2013. Signatärerna uppmuntrar ekonomiska aktörer att registrera sig för att kunna dra full nytta av bestämmelserna i ramverket.

Före registreringen måste företagen göra en självvärdering genom att se över sina interna förfaranden på det sätt som krävs för att säkerställa efterlevnad av principerna (inklusive utbildning, förmåga att tillämpa tvistlösningsalternativen, kommunikation, utnämning av kontaktperson för intern tvistlösning). Vid registreringen måste företagen bekräfta att denna självvärdering slutförts och att de har vidtagit de åtgärder som krävs för att leva upp till principerna och förfarandena för genomförande och tillämpning, samt att de samtycker till att använda sig av något av tvistlösningsalternativen enligt bestämmelserna i detta ramverk.

Registreringen (och utträdet om det blir aktuellt) måste göras av en person i chefsställning eller ett antal chefer med befogenhet att ingå avtal som är bindande för hela företaget i EU, inklusive alla dotterbolag i EU, i överensstämmelse med varje företags struktur (mer än en chef kan behöva

underteckna registreringen om ingen enskild chef har den befogenheten eller om företagets nationella dotterbolag måste registreras). Varje registrerat företag ska också utse en kontaktperson för eventuella uppföljningsåtgärder, t.ex. övervakning. Namn och titlar på registrerande chefer och kontaktpersoner kommer att publiceras på webbplatsen.

Deltagande företag måste införa och/eller anpassa utbildning för att se till att principerna för god affärssed följs. Nationella organisationer kommer att uppmanas att utveckla utbildningsverktyg (t.ex. e-lärande och seminarier) för information om ramverkets principer och förfaranden när avtal ingås med ett deltagande företag.

Företag som deltar måste förbereda det tvistlösningsförfarande som beskrivs i pelare 3 och utse en kontaktpunkt för tvistlösning i samband med registreringen..

Kontaktpunkten för tvistlösning måste vara oberoende vid affärsförhandlingar och ansvarar för frågor i anslutning till tvistlösning. Kontaktpunkten för tvistlösning behöver inte vara samma kontaktperson som nämns ovan.

Registrerade företag måste informera affärspartners om att man deltar i ramverket. Företagen får själva välja hur det ska ske (det kan t.ex. nämnas i avtal eller på ett skriftligt anslag i förhandlingslokaler).

Registrerade företag kommer att uppmanas att informera allmänheten om deltagandet och om tillämpningen av principerna (t.ex. på företagets webbplats, i publikationer etc.).

Pelare 3: Hantera tvister och hitta lösningar

I – Överträdelser av principerna för god affärssed

Följande bestämmelser gäller vid tvister om påstådda överträdelser av principerna för god affärssed. Registrerade företag måste se över och vid behov ändra sina avtal för att se till att de är förenliga med detta ramverk.

1. Enskilda tvister

Företag har följande tvistlösningsalternativ:

- a. På kommersiell väg: klaganden kan besluta att hänskjuta frågan till en högre nivå i den affärsmässiga hierarki som gäller för det företag som påstås ha begått en överträdelse.
- b. Genom avtal: klaganden kan åberopa eventuella tvistlösningsklausuler i avtalet.
- c. Intern tvistlösning: Klaganden kan vända sig till det interna tvistlösningsorganet hos det företag som påstås ha begått en överträdelse. Registrerade företag måste ha ett internt tvistlösningsförfarande, som måste vara oberoende² vid affärsförhandlingar samt

² Vid registreringen kan ett företag bestyrka att det är för litet för att kunna säkra detta oberoende.

opartiskt och snabbt. Det bör utformas så att det garanterar att klaganden inte kommer att bli föremål för kommersiella motåtgärder.

- d. Medling eller skiljedom: Parterna kan välja att vända sig till en oberoende tredje part som hanterar tvisten antingen genom en icke-bindande lösning (medling) eller genom ett bindande beslut (skiljedom). Dessa alternativ kräver båda parter samtycke. Kostnadsfördelningen i anslutning till detta alternativ avgörs av tillämplig lagstiftning. Skiljedomsprocessen bör ge effektiva försvarsgarantier. Bevisbördan ligger hos klaganden.
- e. Rättsskipning: klaganden kan välja att utnyttja de sedvanliga rättsskipningsmetoderna enligt nationella regler och föreskrifter.

Kommersiella motåtgärder mot ett företag som använder sig av dessa förfaranden är en allvarlig överträdelse av principerna för god affärssed och kan äventyra hela systemet.

Den klagande aktören väljer tvistlösningsförfarande om inte annat föreskrivs i lag. Denne får välja det alternativ som bäst tillgodoser behoven och står i proportion till kostnadseffektiviteten och ändamålsenligheten i relation till tvistens karaktär. Företag förväntas därmed i första hand använda sig av de minst kontradiktoriska och minst kostsamma alternativen. Medling och skiljedom kräver dock båda parter samtycke.

Genom att registrera sig godtar företagen att lösa tvister relaterade till tillämpningen av principerna med hjälp av något av dessa alternativ. Före registreringen måste de därför vara beredda att medverka till något av alternativen. De allra flesta tvister som hanteras med hjälp av dessa alternativ väntas kunna lösas inom fyra månader, undantaget tvister som löses genom medling, skiljedom eller traditionell rättsskipning.

Gottgörelser, sanktioner och/eller påföljder (inklusive ekonomisk ersättning för faktisk och bevisad skada) för bristande efterlevnad av principerna för god affärssed, däribland kommersiella motåtgärder, avgörs av det tvistlösningsalternativ som tillämpas. De är verkställbara enligt tillämplig lagstiftning.

En förteckning över relevanta nationella medlings- och skiljedomsförfaranden kommer att finnas på webbplatsen som referens för företagen. Förteckningen kommer att utarbetas av Europeiska kommissionen och signatärerna före slutet av andra kvartalet 2013.

2. Grupptvister

En styrgruppsmedlem (se kapitel IV) kan be styrgruppen att analysera en tvist gällande en allvarlig överträdelse av principerna som påverkar flera av dess medlemmar.

När frågan läggs fram för styrgruppen måste anonymitet och sekretess för alla parter garanteras vad gäller de berörda företagens identitet och eventuella konfidentiella eller kommersiellt känsliga uppgifter.

Styrgruppen kontaktar och begär, via ett konfidentiellt förfarande, svar från det företag som påstås ha begått en överträdelse..

Styrgruppen utarbetar en allmän vägledning, som ifall gruppen anser det vara nödvändigt, får genomgå en extern efterlevnadskontroll. Vägledningen vidarebefordras till alla registrerade företag i enlighet med punkt 3 under pelare 4. Vägledningen och förfarandet för denna vidarebefordran omfattas hela tiden av anonymitet och sekretess.

Styrgruppen kommer att upprätta skriftliga procedurregler för att garantera anonymitet och sekretess i förfarandets alla skeden,, för att bestämma hur tvister ska dokumenteras och slås samman och för att undvika intressekonflikter.

Om styrgruppen under denna process anser att det finns ett behov att tolka, klargöra eller utveckla någon av principerna för god affärsed kan den besluta att göra det i enlighet med bestämmelserna i punkt 3 under pelare 4.

Signatärerna är medvetna om att den nationella nivån är lämpligast när det gäller att hantera tvister och kommer därför att uppmuntra inrättande av liknande förfaranden med medverkan av intresseorganisationer på nationell nivå.

Styrgruppen kommer endast att behandla frågor med en gränsöverskridande EU-dimension eller frågor av nationell omfattning om det inte finns något likvärdigt nationellt alternativ för att hantera dem i grupp och anonymt (t.ex. nationella dialoger med berörda parter). Tvister får slås samman och läggas fram av en medlem i en nationell flerpartisstyrgrupp endast i strikt överensstämmelse med konkurrensreglerna.

II – Överträdelser av processåtaganden

Detta ramverk innehåller en uppsättning förpliktelser (processåtaganden) som registrerade företag måste fullgöra. Överträdelser mot dessa åtaganden kommer att hanteras enligt följande bestämmelser:

Ett permanent förfarande kommer att göra det möjligt för företag att signalera problem med processåtaganden som uppstår med registrerade företag. Styrgruppen kommer att hantera sådana frågor.

Om ett företag upptäcker ett missförhållande (t.ex. att kontaktpersonen för intern tvistlösning, vars namn anges på webbplatsen, har lämnat företaget och inte ersatts) har det följande möjligheter:

- a) Ta upp frågan med det berörda företaget.
- b) Vända sig direkt till hela styrgruppen via en särskild e-postadress.
- c) Framföra klagomålet till en medlem i styrgruppen, som kan ta upp detta till diskussion i styrgruppen utan att avslöja klagandens identitet.

Styrgruppen avgör hur klagomålet bör hanteras, stegvis och på ett proportionerligt sätt. Vid mindre överträdelser kan det berörda företagens intresseorganisation uppmana företaget att åtgärda situationen. Om ingen åtgärd vidtagits efter en rimlig tidsperiod kan styrgruppen utfärda en varning.

Fortsätter deltagaren att bryta mot sina processåtaganden kan denne avstängas tillfälligt i väntan på att överträdelsen åtgärdas. Vid ihållande, avsiktliga och oförklarade överträdelser kan styrgruppen till slut besluta om uteslutning från ramverket. Hotet om uteslutning från ramverket är starkt avskräckande eftersom det ger det berörda företaget negativ publicitet, exempelvis genom att det offentliggörs på webbplatsen och i årsrapporten.

Pelare 4: Kontrollera efterlevnad, utvärdera framsteg och utveckla ramverket

Styrgruppen ansvarar för övervakningen som sker årligen med början fjärde kvartalet 2014 och med en halvtidsöversyn andra kvartalet 2014. Övervakningen kommer att innefatta två delar:

1. Enkät

En enkel enkät kommer att genomföras för att hjälpa företagen att övervaka framstegen, och kommer att ligga till grund för utvärderingen av efterlevnaden. Enkäten kommer inte att behandla eventuella tvister som hanteras inom detta ramverk. Den baseras på tre inslag i etapp 2:

- Utbildning.
- Tillämpning av tvistlösningsalternativen.
- Kommunikation.

Vad gäller tillämpningen av tvistlösningsalternativen kommer följande uppgifter att ingå i enkäten (och bearbetas anonymt för rapporteringsändamål):

- Land, företagets storlek och del av livsmedelskedjan.
- Antal klagomål som framförts till andra ekonomiska aktörer (se kapitel V).
- Antal klagomål som mottagits från andra ekonomiska aktörer (se kapitel V).
- De principer som påstås ha överträtts (detta möjliggör identifiering av eventuella svagheter och behov av att se över vissa principer och/eller exempel).
- Antal tvister som lösts med hjälp av varje tvistlösningsalternativ.
- Belåtenhet med ramverket, inklusive trygghet när det gäller risken för kommersiella motåtgärder, och förslag till förbättringar.

Ramverkets inverkan och ändamålsenlighet kommer också att mätas.

- Inverkan kan mätas genom att undersöka om klagomål gällande överträdelse av principerna under den granskade perioden har inverkat på företagets verksamhet i betydligt större, ungefär samma eller betydligt mindre utsträckning än under den föregående perioden.
- Ramverkets ändamålsenlighet kan mätas genom att undersöka om den under samma period har hjälpt företagen att hantera klagomål på ett betydligt bättre sätt, ett likvärdigt sätt eller ett betydligt sämre sätt än under den föregående perioden.

Den årliga övervakningen kan ske genom en obligatorisk enkät bland alla registrerade företag. Varje företag vars registrering gäller för mer än ett land ska se till att alla nationella dotterbolag som omfattas av registreringen fyller i enkäten på nationell nivå i var och en av de EU-medlemsstater där det är verksamt.

Enkäten kommer att genomföras elektroniskt, och resultaten skickas till en neutral mellanhand som utses av styrgruppen (se avsnitt IV nedan) och som är bunden av strikta regler om sekretess och förtrolig kommunikation. Denna person vidarebefordrar de anonyma svaren till styrgruppen, som sammanställer resultaten och redovisar dem i lämplig form. Styrgruppens medlemmar får genomföra enkäter om systemets funktion bland sina egna medlemmar, inklusive icke-registrerade företag, och kan på så sätt bidra till årsrapporten. De bör underrätta övriga styrgruppsmedlemmar om detta och helst utforma enkäten på ett jämförbart sätt för att underlätta utvärdering och harmonisera resultaten.

2. Årlig rapportering

Styrgruppen kommer att producera årsrapporten med resultat, slutsatser och rekommenderade förbättringar av ramverket. Här ingår en rapport på EU-nivå och avsnitt om de olika länderna. Styrgruppen får utkontraktera utarbetandet av rapporten. Årsrapporten ska innefatta följande:

- Resultaten av enkäten (se punkt 1).
- En rapport om styrgruppens verksamhet, inklusive efterlevnaden av processåtagandena, väsentliga sanktioner och eventuell tolkning av principerna och exemplen för vägledning om genomförandet.

Styrgruppen ska redovisa årsrapportens preliminära resultat för Europeiska kommissionen och diskutera dem med kommissionen innan den slutliga versionen tas fram.

Resultaten av den årliga övervakningen ska offentliggöras av styrgruppen och meddelas Europeiska kommissionen och Europaparlamentet. Nationella organisationer, offentliga myndigheter och företag kommer att uppmanas att sprida enkätresultaten.

När årsrapporten offentliggjorts kommer styrgruppen att göra en utvärdering av ramverket, som ska slutföras under tredje kvartalet 2014.

Om ramverket bedöms fungera kommer smärre justeringar att rekommenderas vid behov.

I annat fall beslutar styrgruppen om ramverket ska göras om eller avecklas. I så fall kan styrgruppen besluta att samarbeta för att se till att genomförbar EU-ramlagstiftning införs.

3. Tolkning och utveckling av principerna

Vid tiden för årsrapporten kommer styrgruppen, baserat på gjorda erfarenheter, att undersöka om det finns behov av att tolka eller utveckla principerna och exemplen för vägledning om principernas implementering, utan koppling till någon faktisk tvist.

För att motivera behovet av vägledning kan styrgruppens medlemmar när som helst ta upp frågor om tillämpningen och/eller tolkningen av principerna med utgångspunkt i konkreta fall, utan att avslöja företagets identitet. Om styrgruppen kommer fram till att sådan vägledning behövs publiceras den på webbplatsen och vidarebefordras till alla berörda parter. Företagen förväntas ta hänsyn till denna vägledning vid tolkningen av principerna. Vid sådan tolkning eller vägledning avslöjas inte någon av parternas identitet. Den gäller endast för framtiden utan retroaktiv verkan och påverkar inte pågående tvister.

IV – Styrning

En styrgrupp som företräder hela varuförsörjningskedjan för livsmedel ansvarar för styrningen. De intressegrupper som representeras i styrgruppen återspeglar de olika intressena i kedjan. Antalet företrädare för varje intressegrupp återspeglar styrgruppens mångfald. För att undvika intressekonflikter får inte företagsrepresentanter utses till företrädare i styrgruppen. Intressegrupperna och det högsta antalet företrädare är följande:

- Jordbrukare och jordbrukskooperativ: 4³
- Handel med jordbruksprodukter: 1
- Livsmedels- och dryckesindustrin: 4
- Varumärken: 1
- Detaljhandel: 4
- En övergripande grupp som företräder små och medelstora företag: 1

Beslut fattas i samförstånd, och all kraft kommer att läggas på att nå konsensus.. Skulle någon komma med invändningar som inte förhindrar att beslutet fattas tas dessa till protokollet. Strikta procedurregler kommer att upprättas för att förhindra intressekonflikter.

Styrgruppen arbetar under strikt sekretess och anonymitet, och lämpliga procedurregler måste upprättas liksom ett lämpligt sekretessavtal.

Signatärerna är medvetna om att hantering av tvister och styrning av systemet lämpligast sker på nationell nivå och kommer därför att uppmuntra att liknande strukturer introduceras på nationell nivå, baserat på principerna om likvärdig representation mellan leveranskedjans olika led (primärproduktion/industri/detaljhandel).

Kommissionen spelar en aktiv roll i övervakningen. Styrgruppen kommer att rapportera resultaten och slutsatserna av sitt arbete till Europeiska kommissionen för att säkra ansvarsskyldighet och insyn. Kommissionen kan rikta rekommendationer om driften av systemet till styrgruppen. Kommissionen kommer inte att ingripa i medling vid enskilda tvister eller grupptvister.

V – Resultatindikatorer

Resultatindikatorer kommer att fastställas för övervakningen av ramverkens effektivitet. Vid halvtidsöversynen kommer dessa indikatorer att bedömas för att följa framstegen och vidta korrigerande åtgärder om det anses nödvändigt.

³ Dessa platser kommer att reserveras för de organisationer som företräder jordbrukare och jordbrukskooperativ, om och när de ansluter sig till ramverket.

Resultatindikatorerna är följande:

1. Kritisk massa av registrerade företag

En förteckning över företag med omsättnings- och försäljningssiffror har upprättats både på EU-nivå och medlemsstatsnivå. Ett mål för minsta andel registrerade företag av företagen på förteckningen, ett respektive två år efter att registreringen påbörjas, kommer att föreslås för EU-nivån och den nationella nivån.

Antalet registrerade små och medelstora företag kommer att följas och styrgruppen kommer att utvärdera framstegen när det gäller anslutningsgraden.

2. Antal klagomål som lösts inom fyra månader för varje lösningsalternativ

Styrgruppen kommer bland annat att analysera antalet inlämnade klagomål, de tvistlösningsalternativ som använts och antalet klagomål som lösts inom fyra månader.

3. Ramverkets inverkan (se kapitel III, pelare 4)

4. Ramverkets effekt (se kapitel III, pelare 4)

För resultatindikatorerna 2, 3 och 4 är det svårt att fastställa mål på förhand utan erfarenhet av ramverket.

VI – Samband med gällande nationella regler och föreskrifter och andra frivilliga ordningar samt gränsöverskridande konsekvenser

Signatärerna har inte den information och tid som krävs för att ingående analysera gällande regler och föreskrifter på nationell nivå som eventuellt sammanfaller med detta ramverk.

På basis av tillgängliga uppgifter och ur ett teoretiskt perspektiv har berörda parter dock dragit dessa slutsatser:

1. Nationella regler och föreskrifter gäller före detta ramverk och de principer och exempel på god affärssed som är kopplade till det. Ramverket för genomförande och tillämpning är tänkt att komplettera gällande bestämmelser och lösningar där andra förfaranden saknas.
2. Om nationella regler och föreskrifter redan ställer krav på ekonomiska aktörer inom tillämpningsområdet för detta ramverk är de överordnade i den mån det handlar om samma krav.
3. Eftersom ramverket är frivilligt kan företag välja att anta dessa regler oavsett om det finns nationella föreskrifter eller inte och oavsett om mer eller mindre strikta regler gäller.

I enlighet med principerna om subsidiaritet och ömsesidigt erkännande kan frivilliga ordningar (nationella eller internationella) be styrgruppen erkänna dem som förenliga med detta ramverk. Företag som efterlever en sådan ordning (nationell eller internationell) anses då följa även detta ramverk. De måste fortfarande formellt registrera sig och i förekommande fall rätta sig efter eventuella ytterligare krav.

Gällande regler om fastställande av tillämplig lagstiftning för ett avtal väntas inte påverka de tvistlösningsalternativ som ingår i detta ramverk. Vid gränsöverskridande tvister kommer de jurisdiktionsaspekter (t.ex. plats och procedurregler) som krävs för att lösa tvisten att fastställas enligt den lagstiftning som gäller för den bakomliggande affärsmässiga förbindelsen.

När ramverket väl är på plats kommer dock styrgruppen att undersöka om särskilda regler krävs på området med hänsyn till faktorer som företagets storlek eller kulturella särdrag.

VII – Finansiering

Signatärerna anser inte att det behövs en särskild finansiering av ramverket. De institutioner, organisationer och företag som ansvarar för en viss uppgift inom ramverket förväntas i möjligaste mån finansiera den med egna medel. En budget kommer att upprättas under första kvartalet 2013.

Ramverket kommer under alla omständigheter att förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt för att begränsa bördan för alla berörda parter.

VIII – Bedömning av den föreslagna ramverket

Vid sitt möte den 29 november 2011 uppdrog högnivåforumet åt de berörda parterna att ta fram ett ramverk för genomförande och tillämpning av principerna för god affärssed för vertikala förbindelser i försörjningskedjan för livsmedel.

I det sammanhanget presenterade kommissionären Michel Barnier de kriterier som skulle gälla för ramverket.

Enligt signatärerna är det lämpligt att redovisa skälen till att de anser att detta förslag uppfyller de kriterierna. Detta är lämpligt också för att skapa en bättre förståelse för logiken bakom förslaget.

1. Effektivitet

Detta ramverk innehåller enkla, praktiska och tydliga regler som kan öka medvetenheten hos företagen och göra det möjligt för dem att effektivt tillämpa principerna för god affärssed i sina vertikala förbindelser. Eftersom ramverket är frivilligt innebär förslaget att företagen kan anpassa sina interna förfaranden på det sätt som ger dem bäst möjlighet att tillämpa den, inklusive tvistlösningsalternativen, utbildning och information till affärspartner. I slutändan bör detta bidra till en verklig kulturförändring som innebär att rättvisa metoder och tvistlösning ses som normal affärssed.

2. Kostnadseffektivitet

Detta förslag innehåller kostnadseffektiva åtgärder som de ekonomiska aktörerna bör kunna hantera.

Kostnaderna för genomförandet har minimerats. Ingen särskild finansiering behövs eftersom ramverket baseras på en intressentplattform med offentlig tillsyn.

3. Effektiv kontroll

Övervakningen och utvärderingen av ramverket säkras genom en intressentplattform som företräder livsmedelskedjans olika intressen. Denna styrgrupp är i sig inte en ”oberoende” organisation. Den förbinder sig dock att följa strikta sekretess- och anonymitetsregler, och, i kombination med att olika intressen är företrädade, garanterar detta en opartisk övervakning och utvärdering.

Offentliga myndigheter på EU-nivå har dessutom en offentlig tillsynsroll för att försäkra sig om att styrningen är effektiv och transparent. Detta förslag påverkar inte heller beslutsfattarnas rätt att när som helst införa lagstiftningsåtgärder om det anses nödvändigt.

4. Öppenhet och insyn

Öppenhet och insyn garanteras genom ett antal krav på kommunikation och offentliggörande i detta förslag och genom den ständiga uppmärksamhet som EU-institutionerna ägnar frågan.

Ramverket kommer dessutom att utvärderas inom kort med utgångspunkt i tidigare överenskomna resultatindikatorer. Utvärderingen sker följaktligen enligt objektiva mätbara kriterier.
